

rl

Assignatura	Pla	Codi
Demografia i Economia de la Poblaci—	1998	25177
Demografia i Economia de la Poblaci—	1992	22608
Demografia	1983	10066

Curs acad•mic	Cicle	Quadrimestre
1999/2000	2	febrer-juny

Grup	Professors	Despatx	Tel•fon
51	Roser Nicolau Nos	B3-107	93 581.18.15

PROGRAMA

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

Problemes i història de les poblacions contemporànies. Mètodes i tècniques de l'anàlisi demogràfica. Teories econòmiques de la població—

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El primer, conèixer els instruments analítics que s'utilitzen per estudiar la dinàmica de les poblacions (des d'aquells que analitzen per separat els fenòmens demogràfics, com la taula de mortalitat, fins a aquells que integren diverses variables com són els models de poblacions estables). El segon, presentar els desenvolupaments tècnics i els coneixements analítics disponibles per estudiar les relacions entre variables econòmiques i variables demogràfiques.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

primera part ANÀLISI DEMOGRÀFICA

1. Introducció a l'estudi del creixement i estructura d'una població—
 - 1.1. Les fonts o registres puntuals: censos i enquestes. Fiabilitat i tipus d'errors
 - 1.2. La mesura del creixement: les taxes i el seu càlcul. Les gràfiques amb escales aritmètica i logarítmica
 - 1.3. L'anàlisi de l'estructura per sexes i edats, i d'altres variables. Indicadors i representacions gràfiques.
2. L'estudi dels components del creixement
 - 2.1. Els registres del moviment natural i migratori.
 - 2.2. Problemes de l'observació— continuada i de les enquestes retrospectives
 - 2.3. Les taxes globals o brutes i les taxes específiques
 - 2.4. La neutralització dels efectes d'estructura: l'estandardització— directa, indirecta i múltiple
3. La descripció dels fenòmens demogràfics
 - 3.1. La seva referència temporal i l'ús del diagrama de Lexis
 - 3.2. Tipus de magnituds (estocs i fluxes) i tipus de mesures (proporcions, taxes i probabilitats)
 - 3.3. Les tècniques d'anàlisi: longitudinal, transversal i perdurada
 - 3.4. La distinció dels efectes d'edat, de generació— i del moment
4. L'anàlisi de la mortalitat
 - 4.1. El model de taula demogràfica: l'exemple de la taula de mortalitat
 - 4.2. Funcions de la taula de mortalitat i indicadors sintètics de la taula
 - 4.3. Construcció i interpretació de taules de mortalitat del moment
 - 4.4. L'ús de mètodes indirectes i de taules-models de mortalitat
5. L'anàlisi de la fecunditat
 - 5.1. Les variables immediates o intermèdies de la fecunditat
 - 5.2. Taules de fecunditat del moment i de les generacions. Relacions entre els indicadors.
 - 5.3. L'anàlisi de la fecunditat a partir de censos i d'enquestes retrospectives
6. Models de població— i perspectives demogràfiques
 - 6.1. Les Taxes de Reproducció— i la Taxa Intrínseca de Creixement
 - 6.2. Característiques i propietats de les poblacions estables
 - 6.3. Projeccions principals i derivades. Tècniques més usuals

segona part ECONOMIA DE LA POBLACIÓ

7. Les relacions entre el creixement de la població— i el creixement econòmic
 - 7.1. El model malthusià
 - 7.2. La transició demogràfica en els països occidentals i en desenvolupament
 - 7.3. Els models demoeconòmics actuals: desenvolupament tècnic i evidències empíriques
8. Noves justificacions de les polítiques demogràfiques
 - 8.1. Externalitats i qüestió demogràfica: l'òptica microeconòmica
 - 8.2. El creixement demogràfic des de la perspectiva de l'ecologia i les ciències de la salut
 - 8.3. Les contribucions de l'anàlisi demogràfica
9. Els determinants de la mortalitat
 - 9.1. Evolució històrica i disparitats internacionals de la mortalitat
 - 9.2. Les desigualtats internes de la morbiditat i mortalitat en els països occidentals
10. Les teories econòmiques de la fecunditat
 - 10.1. La teoria micro-econòmica de la fecunditat: Leibenstein, G. Becker i l'escola de Chicago

- 10.2. La perspectiva antropològica de J. Cadwell i la teoria dels fluxes intergeneracionals
 10.3. L'estudi dels cicles econòmics i les seves relacions amb els cicles de la fecunditat: B. Thomas, R. Easterlin i R. Lee

11. Les conseqüències de la immigració i els canvis en les estructures per edats en els països occidentals

- 11.1. mercat de treball
 11.2. despeses públiques i transferències entre generacions
 11.2. nivells de deute i estructures de consum

CALENDARI APROXIMAT

I Part	20 sessions	II Part	18 sessions
Tema 1	3 sessions	Tema 7	3 sessions
Tema 2	3 sessions	Tema 8	3 sessions
Tema 3	4 sessions	Tema 9	3 sessions
Tema 4	4 sessions	Tema 10	3 sessions
Tema 5	3 sessions	Tema 11	3 sessions
Tema 6	3 sessions	Exàmens	3 sessions

BIBLIOGRAFIA BÀSICA I COMPLEMENTÀRIA

De la primera part: ANÀLISI DEMOGRÀFICA

Existeixen diferents manuals d'anàlisi demogràfica. Els que s'enumeren a continuació estan publicats tots en espanyol i poden utilitzar-se indistintament, depenent de la preferència de l'estudiant, per preparar la primera part del curs. Seran també necessaris els dossiers de documentació estadística i d'exercicis que es posen a la venda en el servei de fotocòpies de la facultat.

- HENRY, L. 1976. Demografía. Análisis y modelos. Barcelona, Ed. Labor
 LEGUINA, J. 1981. Fundamentos de demografía. Madrid, Siglo XXI
 LIVI BACCI, M. 1993. Introducción a la demografía. Barcelona, Ariel.
 PRESSAT, R. 1979. Demografía estadística. Barcelona, Ariel
 PRESSAT, R. 1983. El análisis demográfico. Mèxic, Fondo de Cultura Económica
 PRESSAT, R. 1977. La práctica de la demografía. 30 problemas. Mèxic, Fondo de Cultura Económica
 TAPINOS, G. 1990. Elementos de demografía. Madrid, Espasa Calpe

De la segona part: ECONOMIA DE LA POBLACIÓ

A les classes es presentaran i comentaran les referències bibliogràfiques més significatives de cadascun dels temes d'aquesta segona part. Aquelles que presenten només les referències bibliogràfiques que pel seu caràcter de síntesi es consideren particularment recomanables per a tots els estudiants.

DEMENY, P. i MCNICOLL, G. (eds.). 1998. The Reader in Population and Development. Nova York. St. Martin Press.
EASTERLIN, R. i CRIMMINS, E. 1985. The Fertility Revolution. University of Chicago Press. Capítol 2, "Theoretical Framework": 12-31 (inclòs en el dossier de la assignatura).
KELLEY, A.C. 1988. "Economic Consequences of Population Change in the Third World", Journal of Economic Literature, 26: 1685-1728 (inclòs en el dossier de la assignatura).
LIVI BACCI, M. 1990. Historia mínima de la població mundial. Barcelona, Ariel.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

L'assignatura serà avaluada mitjançant les notes obtingudes en tres examens parcials: dilluns 20 de març (temes 1, 2, 7 i 8), dilluns 17 d'abril (temes 3, 4 i 9) i divendres 26 de maig (temes 5, 6, 10 i 11). La nota final serà la mitjana aritmètica d'aquestes tres notes o la nota obtinguda a la convocatòria del examen final.

HORARI TUTORIES

PROFESSOR	HORARI TUTORIES
Roser Nicolau Nos	dilluns, dimecres i divendres de 14 a 15 hores